

SUOSITUKSET

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 26 päivänä huhtikuuta 2010,

tutkimusaloitteen ”Kulttuuriperintö ja globaalimuutos: uusi haaste Euroopalle” yhteissuunnittelusta

(2010/238/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 181 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Kulttuuriperintö – maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tehdyssä Unescon yleissopimuksessa ja aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta tehdyssä Unescon yleissopimuksessa ⁽¹⁾ käytetyssä merkityksessä – on erittäin haurasta, ja siihen kohdistuu monia ikään, haitallisiin ympäristöoloihin ja ihmisten toimintaan liittyviä vaaratekijöitä.
- (2) Useimmille Euroopan kansalaisille kulttuuriperintö aineellisessa muodossaan historiallisina rakennuksina ja paikoina, kokoelmina ja esineinä samoin kuin aineettomassa muodossaan, kuten historiana, yhteisenä muistina ja identiteettinä, on ainutlaatuisia ja korvaamatonta.
- (3) Euroopan kulttuuriperintöä uhkaavat ilmastonmuutoksen, muiden ympäristömuutosten, ihmisten toimien ja turvallisuusriskien yhteisvaikutukset. Erityisesti ilmastonmuutos voi johtaa siihen, että kulttuuriperintö vahingoittuu palautumattomasti tai se menetetään haurauden ja iän vuoksi. Lisäksi onnettomuudet ja turvallisuusriskit uhkaavat kulttuuriperinnön säilymistä Euroopan kaupunkien ja merkittävien paikkojen fyysisinä tunnusmerkeinä.
- (4) Jotta tämä Euroopan kulttuuriperintöön kohdistuva palautumattomien vaurioiden vaara voitaisiin välttää, on siihen tähtäävät toimet sovittava yhteen.
- (5) Kilpailuneuvosto totesi kokouksessaan 3 päivänä joulukuuta 2009, että ”Kulttuuriperintö, ilmastonmuutos ja turvallisuus” (nimi muutettiin myöhemmin muotoon ”Kulttuuriperintö ja globaalimuutos: uusi haaste Euroopalle”) on ala, jossa yhteisellä suunnittelulla tuotettaisiin

merkittävää lisäarvoa jäsenvaltioiden tutkimustoiminnalle, joka nykyisellään on pirstaloitunutta. Sen vuoksi kilpailuneuvoston päätelmissä tunnustetaan tarve käynnistää tätä aihetta koskeva yhteisesti suunniteltava aloite ja pyydetään komissiota myötävaikuttamaan sen valmisteluun. Neuvosto vahvisti myös, että jäsenvaltiot johtavat yhteistä suunnittelua ja että komissio avustaa siinä.

- (6) Kun kulttuuriperintöä ja globaalimuutosta koskeva tutkimus suunnitellaan yhteisesti, varmistetaan alan tutkimuksen koordinointi. Tämä myötävaikuttaa merkittävästi täydellä teholla toimivan eurooppalaisen tutkimusalueen rakentamiseen kulttuuriperinnön säilyttämisen alalla vahvistamalla Euroopan johtoasemaa ja kilpailukykyä alan tutkimuksessa.
- (7) Jotta tässä suosituksessa esitetyt tavoitteet voitaisiin saavuttaa, jäsenvaltioiden olisi kartoitettava yhdessä komission kanssa komission aloitteita, joilla jäsenvaltioita voitaisiin auttaa strategisen tutkimusohjelman kehittämisessä ja toteuttamisessa.
- (8) Jotta komissio voisi raportoida asiasta Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti raportoitava komissiolle tämän tutkimusaloitteen yhteissuunnittelun edistymisestä,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

1. Jäsenvaltioita kehoitetaan kehittämään yhteinen näkemys siitä, miten unionin tasolla toteutettavalla yhteistyöllä ja koordinoinnilla voidaan edesauttaa kulttuuriperinnön säilyttämistä sen kaikissa muodoissa siten, että varmistetaan kulttuuriperinnön turvaaminen ja kestävä hyödyntäminen.
2. Jäsenvaltioita kehoitetaan laatimaan yhteinen strateginen tutkimusohjelma, jossa vahvistetaan keskipitkän tai pitkän aikavälin tutkimustarpeet ja -tavoitteet kulttuuriperinnön säilyttämisessä ja käytössä globaalimuutoksen aiheuttamissa oloissa. Strategisessa tutkimusohjelmassa olisi esitettävä toteutussuunnitelma, jossa vahvistetaan ensisijaiset tutkimuskohteet ja aikataulut ja eritellään toteuttamiseen tarvittavat toimet, välineet ja varat.
3. Jäsenvaltioiden olisi strategisessa tutkimusohjelmassa ja toimeenpanosuunnitelmassa:

⁽¹⁾ ”Aineellinen ja aineeton kulttuuriperintö” määritellään seuraavissa yleissopimuksissa: maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta 16 päivänä marraskuuta 1972 tehty Unescon yleissopimus ja aineettoman kulttuuriperinnön suojelemisesta 17 päivänä lokakuuta 2003 tehty Unescon yleissopimus.

- a) yksilöitävä sellaiset asiaa koskevien kansallisten ohjelmien ja tutkimustoimien tiedot, joita olisi vaihdettava;
- b) vahvistettava erityisesti sellaisia yhteisiä ennakointitoimia ja teknologioiden arviointikykyä, jotka koskevat globaalimuutoksen vaikutusta kulttuuriperintöön ja toimia tällaisen vaikutuksen estämiseksi ja kulttuuriperinnön säilyttämiseksi;
- c) vaihdettava tietoja, resursseja, parhaita käytäntöjä, menetelmiä ja ohjeistoja;
- d) yksilöitävä aloja tai tutkimustoimia, jotka hyötyisivät koordinoinnista, yhteisistä ehdotuspyynnöistä tai resursien yhdistämisestä;
- e) määriteltävä, miten d alakohdassa tarkoitettujen alojen yhteistutkimus toteutetaan;
- f) tarkasteltava vierailijoiden ja kuluttajien muuttuvia tarpeita määriteltäessä kulttuuriperinnön tutkimusohjelmien tavoitteita;
- g) tarvittaessa käytettävä olemassa olevia tutkimuslaitoksia yhteisesti tai kehitettävä uusia välineitä, kuten koordinoituja tietopankkeja tai malleja rappeutumisprosessien tutkimiseksi;
- h) rohkaistava julkista ja yksityistä sektoria parempaan yhteistoimintaan ja eri tutkimusryhmiä ja kulttuuriperintöön liittyviä yrityksiä yhteiseen, avoimeen innovointiin; otettava tutkimuksen kohteiksi myös matkailu, historiallisten paikkojen, rakennusten tai maisemien kestävä ylläpito ja rakentaminen tai uudelleenrakentaminen, sekä yrityspalvelut;
- i) levitettävä tietoa, innovaatioita ja tieteidenvälisiä menetelmiä myös muihin maihin;
- j) luotava verkostoja kulttuuriperinnön tutkimukseen erikoistuneiden keskusten välille.
4. Jäsenvaltioita kehoitetaan perustamaan kulttuuriperinnön ja globaalimuutoksen tutkimusta varten yhteinen hallintorakenne, jolle annetaan tehtäväksi vahvistaa yhteistyötä ja koordinoitua koskevat yhteiset ehdot, säännöt ja menettelyt ja seurata strategisen tutkimusohjelman toteutusta.
5. Jäsenvaltioita kehoitetaan toteuttamaan strateginen tutkimusohjelma yhteisesti muun muassa kansallisten tutkimusohjelmien tai muiden kansallisten tutkimustoimien välityksellä.
6. Jäsenvaltioita kehoitetaan yhdessä komission kanssa kartoittamaan komission aloitteita, joilla jäsenvaltioita voitaisiin auttaa strategisen tutkimusohjelman kehittämisessä ja toteuttamisessa, sekä koordinoimaan yhteiset tutkimusohjelmat muiden Euroopan unionin tämän alan aloitteiden kanssa.
7. Jäsenvaltioita kehoitetaan raportoimaan komissiolle säännöllisesti tämän yhteissuunnittelualoitteen edistymisestä.

Tehty Brysselissä 26 päivänä huhtikuuta 2010.

Komission puolesta
Maire GEOGHEGAN-QUINN
Komission jäsen